

A harmónia SZÍNÉSZNŐJE

Hányszor érezzük, sőt tudjuk, hogy váltani kellene, de nem mozdul az izom, vagy az akarat. Gubás Gabi tud és mer lépni, ha egy kapcsolat már nem ad, csak elvesz tőle, vagy ha egy színházhoz már csak biztonság illúziója köti. Volt, hogy a sors küldött neki jelet, máskor a szakmai kíváncsiság adott erőt a döntéshez. Sok jó szerepet, és élete katartikus színészi élményét köszönhette merészségének.

Gubás Gabival Völgyi Vera beszélget

FOTÓ: SÁROSI ZOLTÁN STYLIST: MILKOVICS KRISZTINA SMINK: KISS CSILLA HAJ: KÁROLYI MÁRK FOTÓASSZISZTENS: HARGITAY OLIVER STYLISTASSZISZTENS: XXX

S ajátos földrajzi háromszögben találkozunk. Ő választotta a kávézót szemben a Radnóti Színházzal és két saroknyira a Tháliától. Szakmai életének állomásai, a kezdet és jelenkor. Az egyik, ahová a főiskola után azonnal felvették. A tehetséges fiatal színésznőt hamar felfedezte a film is, 1999-ben a Kalózokkal országsszerte ismert lett, sztár. Neki azonban az volt a fontos, hogy a színpadon legyen szerepről szerepre egyre jobb. Kis, majd egyre nagyobb színpadokon, prózai és zenés darabban...

VÖLGYI VERA: Megvan még a téglási mozi színpadának illata?

GUBÁS GABI: Meg. És az is, ahogy recsegett, amikor fölléptünk rá. Tégláson, ahol felnőttem nem volt színház, a moziban voltak a népitánc előadásaink, itt zajlottak a mese-mondó- és versmondóversenyek. Azt mondja a fáma, hogy amikor gyerekkoromban megkérdezték tőlem, mi leszek, azt mondtam, hogy tanárnő, pénztárosnő, orvosnő, de inkább színésznő, mert akkor minden lehetek.

V.V.: A családban közel s távol senkinek nem volt köze a színészethez. Nem féltettek?

G.G.: Dehogynem. Ha a szüleim nem válnak el, akkor talán ma nem vagyok színésznő. Apám ellenezte volna, de mert nem velünk élt, nem szólt bele a dolgaimba. Anyám viszont azt mondta, hogy ha neked ez tetszik, melletted állok. És mivel elsőre felvették a főiskolára, nem volt kérdés, hogy jó irányba tartok-e.

V.V.: Radnóti és Thália. Alig néhány száz méter van a kettő között. A te életedben viszont több száz kilométer választja el ezeket az állomásokat. Mi történt út közben?

G.G.: Sok stáció és sok jó szerep. Próbáltam egyszer összeszámolni, hogy hány színházban játszottam eddig és nem sikerült. Volt ebben hét év Radnóti, sok év szabadúszás, három év Kaposvár, most újra egy társulathoz tartozom a Tháliában.

V.V.: Néztam a honlapodon az életrajzodat, s talán nem eléggé fennköltlen, de ez jutott eszembe: színházi mortadella. Színes mozaik, amibe sok minden belefér a Nemzetitől a Merlinen át József Attila színházig. Mennyi energiádba került ennyiféle stílusba, közegbe belesimulni?

G.G.: Épp ez a szép benne, a sokféleség.

Hogy szabadúszóként egyszer csak bekerülsz egy ismeretlen társulatba, nincs közös múltatok, de van jelenetek és jövőtök, és mind azon dolgoztok, hogy létrehozzatok egy jó előadást. Engem ez felszpanol: na most mutasd meg, mit tudsz! Minden új társulatnál új impulzusok értek, új rendezők, új feladatok. Nagyon sokat kaptam a Radnótitól, de egy idő után úgy éreztem, kell az újdonság, a változatosság, és továbbléptem.

V.V.: A döntéshez elég volt annyi, hogy kellett a változatosság?

G.G.: Nem, egy baleset is kellett hozzá. Az, hogy ágyba

kényszerüljek, kívülről lássam magam, és legyen időm átgondolni az életemet. Az történt, hogy előadás közben a kollégám rossz ütemben, előbb lökött le egy asztalról, mint ahogy számítottam rá, a hátamra zuhantam, hetekig örült fájdalmaim voltak. De semmi nincs véletlenül. Az sem volt véletlen, hogy már nem figyeltek eléggé rám az előadásokon a saját színházamban. Egy ilyen baleset drasztikus figyelmeztetés, hogy nem jó úton jársz. Nem csinálhatod tovább azt, amit eddig csináltál.

„Amikor gyerekkoromban megkérdezték tőlem, mi leszek, azt mondtam, hogy tanárnő, pénztárosnő, orvosnő, de inkább színésznő, mert akkor minden lehetek”

RUHA: H&M

V.V.: Miből kellett kilépned?

G.G.: Szinte mindabból, amiben akkor éltem. Ragaszkodtam egy emberhez, akihez már rég nem kellett volna. De hét évet nem könnyű lezárni. Akkor sem, ha megcsalnak, elárulnak, és csalódások érnek. Sokáig magadban keresed a hibát és próbálsz bizonyítani, hogy te nem változtál, hogy jó vagy. Nehezen érted meg, hogy ha bezárul egy ajtó, nem kell arra menned! Keresned kell valaki mást, aki érdemes a szerelmedre. Ez volt az egyik döntés, amit akkor meghoztam.

A másik fontos felismerés pedig az volt, hiába dolgozom az egyik legjobb színházban, a közeg már nem eléggé inspiráló. Mi legyen helyette? Szabadúszás. Lássuk, milyen az, amikor nem tudom, mi vár rám! Leugrasz a szakadékbába, és megtanulsz hinni abban, hogy valaki majd elkap. És ha ezt a bizalmat megadod az életnek, akkor gondoskodni is fog rólad.

V.V.: Csak előbb túl kell élni egy balesetet? Ha ez az ár, lehet, hogy a „dehogyan akarok váltani” mellett maradnék...

G.G.: Nem a baleset kellett hozzá, hanem az, hogy elkezdjem értékelni és átlátni, hogy mit csinálok rosszul. Nem volt könnyű feladni a biztosat a bizonytalanért, miközben senki sem értette, miért csinálom. De eljutottam oda, hogy ne foglalkozzak azzal, mit mondanak mások, az életemről magam döntök, saját elvárásaimnak akarok megfelelni.

V.V.: Azért azt tegyük hozzá, hogy az ország egyik legizgalmasabb színházi műhelyébe kerültél a Kaposvári Csiky Gergely Színházba. Így már nem is annyira vakmerő lépés a fővárosból vidékre szerződni, nem?

G.G.: Ez igaz, nagyszerű rendezők, kitűnő színészek, legendás előadások... Ugyanakkor a szakmában az egyik legnehezebb társulatnak tartották akkoriban a kaposvárit, valódi megmérettetés volt velük dolgozni. Be tudok illeszkedni? El merem engedni magam? Vagy összetörnek? Bizalmat kapok majd tőlük, és én is bízom majd bennük? És amikor megérzed, hogy egy irányba mentek, az nagyon jó élmény!

V.V.: Ami pedig az „összetörni” a színészt programpontra illeti, arra ott volt a rendező. Egy biztosan, Anatolij Vasziljev, a világhírű moszkvai zseni, akivel a Naphosszat a fákon című darabban dolgoztál Kaposvárot.

G.G.: Ez a találkozás fordulópontot hozott az életembe, új időszámítás kezdődött számomra akkor. Vasziljev előtt, és után... Sok kitűnő rendezővel dolgoztam, sok mindent megtanultam a szakmáról, gyűjtöttem a tudás-gyöngyöket, de gyöngysor Vasziljevénél, az ő elképesztő energiája és munkamódszere hatására lett belőlük. Kinyitott egy ajtót, amin beléptem, s kihozott belőlem olyat is, ami bennem volt, de nem is tudtam róla.

V.V.: De meggyötri a színészeit! Még Töröcsik Marit is, akit csodál, akit barátként szeret, és akit a kóma, a bénultság – vagy ahogy Mari mondja, a „haláлом” – után ezzel a darabbal „visszarendezték” az életbe. De úgy ordított vele, hogy sírva ment ki a próbáról. Ti meg megszéppénve hallgattatok?

G.G.: Megrázó volt mindnyájunknak, de akkor az kellett, hogy Vasziljev ne sajnálja meg őt, mert akkor Mari sem a maga bajával, kétségeivel foglalkozik, nem azzal, hogy

vajon a súlyos betegség után képes-e újra játszani, hanem megy előre és csinálja! Úgy tudnám megfogalmazni, hogy ez a „nem rád haragszom, hanem érted” munkamódszer, elviszlek a végletekig hogy kihozod magadból a legjobbat. És Marirábízta magát Vasziljevre. Egyébként velünk is kíméletlen volt, én is sírva mentem ki a próbáról és Mari védett meg.

V.V.: És miért nem megy ilyenkor az ember mindjárt haza?

G.G.: Ha az a nagyszerű színésznő, az a nő, aki most kelt ki a kórházi ágyból, és kemény küzdelemmel a második életét kezdi élni, nem adja

végzett, és ez erőt ad. Emellett Mari segített, ha látta, hogy küzdök valamivel, akkor megmutatta a megoldást. A mi pályánkon ritka, hogy valaki önzetlenül átadja a tudását.

V.V.: Ki legfőbb kritikussod?

G.G.: A párom. Nagyon fontos a véleménye. Nem szakmabeli – természetgyógyász –, de hihetetlenül jó szeme van a színházhoz, tökéletesen ismer engem, és nagyon érzékenyen tud segíteni, ha úgy érzem, hogy megakadtam vala-

„A gyerekek képesek még ugyanerre, visszahoznak az érzelmi kilengésekből, már a pusztán létükkel azt mondják: itt vagyok, gondoskodj rólam, figyelj rám, légy velem”

miben. Átlendít néha már azzal is, hogy ott ül a nézőtéren, és figyelem a reakcióit. Vagy amikor azt mondja, ez jó, de lehetnél jobb. Nem a megoldást mondja meg, hanem együtt gondolkodik velem. A gyerekeimmel is ezt az utat követem: tudod te még jobban csinálni, próbáld meg, ne add fel, csináld, mert többre vagy képes. Fontos, hogy érezzék, mindig van tovább, feljebb. Nekem is fontos, hogy nincs plafon. Színészként nem zárom magam skatulyába, mert annyi minden és mindenki lehetek.

V.V.: A skatulyára pedig jó esélyed volt, amikor pályára álltál nagy keletje volt a szép, barna, intellektuális színésznőknek. Mi óvott meg attól, hogy „típus” legyen belőled? A szerencse?

G.G.: Nem, hanem az, hogy a Radnóti Színházban kicsi társulatba kerültem, így minden féle-fajta szerepet kaptam. Főszerepeket és négymondatos szerepeket, karakterszerepeket is játszottam. Voltam csúnya román parasztasszony a Caragiale-darabban, imádtam, fürödtem benne. A Varietében 75 éves öregasszonyt is játszottam, de egy wampot is...

V.V.: Egyik szélsőségből a másikba? De akkor hogyan maradsz közepben? Egy interjúban elmondtad, mennyire fontosak neked a férjed útmutatásai, például az, hogy kerülj a szélsőségeket. Hogy tehetné ezt meg egy színész?

G.G.: Ez két különböző dolog. Gubás Gabiként az a dolgom, hogy maradjak a középúton, a színpadon viszont maximális kilengéssel tudok dolgozni. Ehhez azonban meg kell találnom magamban azt a biztos pontot, amihez képest elmozdulok. Ha a mérleg jól be van állítva, akkor a nyelve pozitív-negatív irányban is kilenghet, a végén mindig visszaáll középre. Amikor lejövök a színpadról – ahol kiadok magamból minden fájdalmat, feszültséget, érzelmet, energiát –, leteszem a szerepet. De fordítva is igaz. A színház segít feldolgozni mindazt, ami az életben ér, ha felmész a színpadra, félre kell tenned a mély fájdalmat, amit apád halála miatt érzel, vagy a depressziót, mert azon az estén mondjuk az a dolgod, hogy megnevettesd a nézőket. És kilépek a fájdalmi állapotból, nem maradok benne az önsajnálatban. A gyerekek képesek még ugyanerre, visszahoznak az érzelmi kilengésekből, már a pusztán létükkel azt mondják: itt vagyok, gondoskodj rólam, figyelj rám, légy velem. Visszahoznak középre.

fel, akkor én miért tenném? Hogy jönnék én ehhez? Vasziljev mindenkitől nagy áldozatot követelt. Megtettem a gyerekekkel, hogy a leköltöttem őt három hónapra Kaposvárra, ott járt óvodába, és jött anyósom és anyám is, hogy segítsenek nekünk... De mindenfajta keserűség, könny, bánat és erőn felüli akarás megérte azt a hihetetlen élményt, amit ennek az előadásnak létrehozása adott. Az a tudást, amit Vasziljevől kaptam, az, amit közben magamról is megtanultam, megérte. Sokkal tudatosabban használom a képességeimet, a színészi eszközeimet azóta.

V.V.: Töröcsik Marival játszani kivételes helyzet! Tőle mit kaptál?

G.G.: Egy életre beleégett a szívembe, hogy tudott küzdeni, és olyan szakmai alázattal dolgozott, amilyenre példát addig nem láttam. Én is küzdök gondolom magam, és ha fogy az energiám, felidézem, ahogy ő a félig lebénult állapotból napról napra tér vissza közénk, azt a hihetetlen melót, amit

V.V.: Ami a férjedet illeti, tudod, hogy hiába éltek együtt már évek óta, még mindig kuriózumnak számít a szakmája? Az, hogy egy természetgyógyással kötődött össze az életedet? Akit lehet csodálni, tisztelni, szabad a hatása alá kerülni, de beleszeretni nem a varázslókba szoktunk. Vagy ez csak egy vézna kis előítélet?

G.G.: Én egy olyan emberbe szerettem bele, akire támaszkodhatok, olyan, mint egy kőszikla az életemben. Igazi vezető és tanító. Ahogy Vasziljev nagyon jó tanító a színházban, a férjem kimondhatatlanul hiteles vezető az életben. Mindenkinek tud útmutatást adni, megvan a bölcsessége, tudása és tehetsége, lényeglátása ahhoz, hogy másoknak segítsen. De ahogy én az előadás után levetem a szerepem, amikor hazamegyek, otthon ő is férj és apa. Persze terelget minket, odafigyelek arra, milyen alapanyagokból főzök, tönkölyliszt, xilit, méz vagy agavé szirup az édesítők, nincs fehér cukor, a só az himalájai kősó... A reggelt hidegen sajtol olajakkal kezdjük, amit személyre szabottan állít össze a férjem, ez az ő találmánya. Mindent megadunk a testnek, ami ahhoz kell, hogy igazából jól tudjon működni, de nem vagyunk bigottak. Egyébként őt is a balesetemnek köszönhetem, hónapokig gyógyított és kihozott a betegségből.

V.V.: Gondolom nem az olajakkal!?

G.G.: Nem, jógával és masszírozással tette helyre a gerincemet. Szerencsére nem szakadt át a sérvem, nem kellett műteni. A természetgyógyászat arról szól, hogy megadod a lehetőséget az öngógyulásra.

V.V.: Rögtön tudtad, hogy ő az igazi?

G.G.: Dehogyan! Egy évig föl sem merült, hogy nekünk közünk kell, hogy legyen egymáshoz. Mindketten benne voltunk egy kapcsolatban. Amikor már jobban lettem, jöttünk rá, hogy nekünk szükségünk egymásra. Három típusú kapcsolat létezett az életben: egy, aki elvesz belőled, egy, aki nem vesz el, de nem is ad hozzád, és a harmadik, aki által több lehetsz. Ő a férjem.

V.V.: A kisfiad látott már színpadon?

G.G.: Sőt, játszott is velem. Amikor a Csigalétra gyerekkoncerttel debütáltunk, azt mondta, szeretne ő is dobolni. Feljött a színpadra, csörgőzött és részese volt a közös örömeimnek, amit egy koncert ad nekünk.

V.V.: Megkapod a gyerekektől a mamának járó bókákat?

G.G.: Kisfiam, Attila, már iskolás, tartózkodóbb, nem adja könnyen a pusztát, de tudom, hogy imád. Egyébként az egyénisége, a „kosossága”, nagyrészt én vagyok. Ahogy képes egyetlen dologra koncentrálni. Anna hároméves, bújós. Egyszer elsírtam magam, amikor a Gyufaárus lányt meséltem neki, erre elkezdett vigasztalni. Attól, hogy a kicsi lányom gondoskodott rólam, még jobban meghatódtam. Akkor szeretettömeget kapok tőle!

V.V.: Azt szoktad mondani, a színészet egyfajta önismereti tréning. Megkaptad már a választ, kicsoda Gubás Gabi?

G.G.: Egy olyan színésznő, aki szeretetben és harmóniában él, megtalálta élete párját, akinek minden adottsága megvan arra, hogy boldogabb ember legyen. Ezek persze csak pillanatok, a boldogságért mindig meg kell küzdeni, de megvannak hozzá az eszközeim, és most már képes vagyok megtartani és visszaidézni a boldogságot.

SWAN LAKE